

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور

۲۲. بخش مسکن، شهرسازی و مدیریت شهری

معاونت پژوهش‌های زیربنایی و امور تولیدی
دفتر: مطالعات زیربنایی

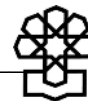
کد موضوعی: ۲۵۰
شماره مسلسل: ۱۴۰۷۴

دی‌ماه ۱۳۹۳

به نام خدا

فهرست مطالب

۲.....	چکیده
۳.....	مقدمه
۴.....	۱. بررسی الزامات جهت گیری های ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴
۱۲.....	۲. بررسی اعتبارات بخش مسکن و شهرسازی
۲۰.....	۳. ردیف های متفرقه
۲۴.....	منابع و مأخذ

بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور
۲۲. بخش مسکن، شهرسازی و مدیریت شهری

راهبردهای پیشنهادی برای بررسی لایحه بودجه ۱۳۹۴ در مجلس شورای اسلامی

در راستای ارتقای کارآیی و اثربخشی بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ نسبت به سال‌های گذشته پیشنهاد می‌شود که نمایندگان و کمیسیون‌های محترم به موارد زیر تمرکز نمایند:

- **مبانی قانونی:** بررسی شود مبنای قانونی برآورد منابع و مصارف در بودجه در هریک از امور بخشی و فرابخشی چیست؟

- **تغییر هزینه‌ها:** آیا مجموعه اعتباراتی که در هریک از بخش‌های تخصصی (مانند مسکن، حمل و نقل، آموزش، بهداشت و...) پیش‌بینی شده است برای انجام وظایف آن حوزه (نه دستگاه) کافی است؟ دلیل تغییرات اعتبارات نسبت به سال قبل در هریک از بخش‌ها چیست؟

- **عدم قانونگذاری جدید:** در بررسی احکام بودجه، احکامی که در صدد قانونگذاری جدید یا اصلاح قوانین دائمی در لایحه هستند حذف شوند و همچنین مجلس از ارائه پیشنهادهای جدید از این دست اجتناب کند تا مانع از درهم‌ریختگی نظام قانونی و حقوقی کشور شود.

- **عدم ورود به اصلاح ردیف‌های بودجه‌ای:** مجلس از ورود به اصلاح ردیف‌های بودجه‌ای به خصوص ردیف‌های ذیل قوه مجریه اجتناب کند که این امر ناقض صلاحیت نظارتی مجلس و نقض تفکیک قواست.

- **اعمال اصلاحات بودجه‌ای توسط دولت:** در نهایت اینکه، مجلس بجای اینکه خودش برای اصلاح لایحه بودجه دست به کار شود، با بررسی راهبردهای بودجه در هریک از امور بخشی و فرابخشی، ظرفیت سیاسی و حقوقی لازم را برای اصلاح بودجه توسط دولت فراهم نماید.^۱

۱. برای اطلاعات بیشتر در این مورد به گزارش‌های «قواعد ناظر بر ارائه پیشنهادهای بودجه‌ای» به شماره مسلسل ۱۴۰۴۵ و «مجلس و بودجه: راهبردها و رویکردها» شماره مسلسل ۲۳۰۱۲۸۷۲ مراجعه شود.

چکیده

پیش‌بینی اعتبارات بودجه‌ای و مأموریت‌های متخذه باید به نحوی تخصیص و تنظیم شود که زمینه تحقق اهداف و برنامه‌های مصوب و رافع نیازهای اعتباری بخش‌ها و برنامه‌های ذیربط باشد؛ از این منظر حجم اعتبارات و انطباق آن با تکالیف محوله و رویکردهای متخذه در لایحه بودجه سنواتی بخش راه و شهرسازی و مدیریت شهری حکایت از آن دارد که گرچه برخی از جهت‌گیری‌ها و افزایش منابع اعتباری سعی در بهبود شرایط و پاسخگویی به نیازهای آن موضوعات دارد، اما بسیاری از امور با اهمیت در این بخش مورد غفلت و کم‌توجهی قرار گرفته است؛ پرداختن به ضروریاتی مانند نوسازی بافت‌های فرسوده (براساس طرحی جامع و با رعایت معیارهای شهرسازی نوین به مثابه تنها فرصت موجود تولید مسکن در شرایط محدودیت عرضه زمین در شهرها) و تکلیف قانونی در نوسازی سالیانه ۱۰ درصد از این‌گونه بافت‌ها، جدیت در مقاوم‌سازی بناهای با اهمیت و ضروری و نظارت عالی بر کیفیت و کمیت اجرای ضوابط، مقررات و استانداردها در کلیه پروژه‌های عمرانی و ساخت‌وسازهای شهری (باتوجه به تکالیف ساختارهای تشکیلاتی)، ارتقای کیفی سیاست‌گذاری و تدقیق و بهبود اعتبارات اجرای برنامه‌های حمل‌ونقل عمومی، درون‌شهری و برون‌شهری (اعم از ریلی، جاده‌ای، هوایی، دریایی، اتوبوس و...)، ضرورت افزایش اعتبارات برنامه‌های مرتبط با روستاها و تفکیک رئوس برنامه‌های روستایی از شهری (با توجه به مغفول ماندن برنامه‌ها و ضرورت تحقق مهاجرت معکوس)، از جمله مواردی است که در این لایحه باید مورد توجه قرار می‌گرفت. این وضعیت به ابقا و تکثیر مسائل مربوطه در سنوات و برنامه‌های توسعه‌ای آتی منجر خواهد شد. بررسی ردیف‌های مرتبط با بخش راه و شهرسازی و مدیریت شهری، بیانگر آن است که این لایحه ضمن داشتن نقاط قوت، از استمرار سنواتی ضعف‌ها و حتی عدم نظم رفتاری در تنظیم برنامه‌های بخشی برخوردار است.

افزایش اعتبار برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی ذیل مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی (۱۶۸۵ درصدی نسبت به مصوب سال ۱۳۹۳)، افزایش اعتبار برنامه تدوین و ترویج مقررات حمل‌ونقل، ساختمان و مسکن، برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی، افزایش ۴۷۱ درصدی اعتبار بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - (کمک به حساب ۱۰۰ حضرت امام خمینی(ره) ذیل ردیف‌های متفرقه، به میزان ۲,۰۰۰ میلیارد ریال) نسبت به مصوب ۱۳۹۳، از جمله نقاط قوت این بخش از لایحه است.

گنجاندن حجم زیادی از اعتبارات در ردیف‌های متفرقه این لایحه، افزایش اعتبار ۴۴ درصدی برنامه خدمات درمانی (به میزان ۳,۴۹۳ میلیارد ریال)، عدم تفکیک برنامه‌های شهری و روستایی و نامشخص بودن سهم اعتبارات هر بخش، عدم توجه به ضرورت نوسازی بافت‌های فرسوده منطبق بر طرح‌های جامع شهرسازی نوین (به‌عنوان فرصت بازتولید حداکثر مسکن، باتوجه به محدودیت عرضه

زمین در شهرها)، ضرورت تبعیت و مدیریت قیمت بازار مسکن کشور براساس شاخص‌های موفق جهانی، لزوم تدقیق بودجه وزارت راه و شهرسازی در راستای سطح اجرای تکالیف قانونی، ضرورت تقویت منابع سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها (ازبابت افزایش اعتبارات توسعه روستایی)، ازجمله مواردی است که به‌عنوان نقاط ضعف این بخش از لایحه محسوب می‌شوند و ضروری است تا ضمن حفظ نقاط قوت برنامه‌ای، نقاط ضعف آن اصلاح شود.

مقدمه

بودجه‌ریزی، سازوکاری برای تنظیم، اختصاص و به‌کارگیری منابع و امکانات در چارچوب اهداف سیاست‌های کلی و چشم‌انداز و تحقق برنامه‌های کلان و بخشی است. به‌عبارت دیگر لایحه یا قانون بودجه، سندی برای پیش‌بینی درآمدها و سایر منابع تأمین اعتبار و برآورد مصارف (شامل هزینه‌ها و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی) با التزام بر تحقق سیاست‌ها، تکالیف و اهداف قانونی می‌باشد.

در ابتدای این گزارش شایان ذکر است که برآورد اعتبارات بودجه وزارت راه و شهرسازی نسبت به مصوب ۱۳۹۳، از ۳۶ درصد رشد برخوردار بوده و فارغ از افزایش اعتبار برخی از برنامه‌ها که مطلوب ارزیابی می‌شود، بررسی احکام بالادستی در بخش مسکن، شهرسازی، حمل‌ونقل (اعم از درون‌شهری، برون‌شهری، جاده‌ای، هوایی و دریایی) و توسعه روستایی نشان می‌دهد که رویکردهای اتخاذ شده در احکام لایحه بودجه سال ۱۳۹۴، نیاز به انطباق اساسی با احکام بافت‌های فرسوده، حمل‌ونقل، مدیریت شهری، ارتقای برنامه‌های روستایی و مسکن و شهرسازی داشته و توجه بیشتر به وظایف اساسنامه‌ای این دستگاه را الزامی است. گفتنی است که از جمع کل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برحسب امور و فصول (یعنی ۲,۵۶۷,۸۴۳ میلیارد ریال) در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ حدود ۱/۸۸ درصد آن (معادل ۴۸,۳۰۹ میلیارد ریال) به فصل مسکن و عمران شهری، روستایی و عشایری و حدود ۲/۶ درصد آن (۶۶,۸۲۴ میلیارد ریال) به فصل حمل‌ونقل تخصیص داده شده است. در این لایحه، ۱۶/۹۸ درصد از کل اعتبارات لایحه (یعنی ۴۳۶,۰۹۲ میلیارد ریال) به ردیف‌های متفرقه اختصاص داده شده است. شایان ذکر است که از مجموع اعتبارات متفرقه لایحه بودجه سال ۱۳۹۴، اعتبارات مندرج در جدول ۹ لایحه به میزان ۴۳,۵۳۰ میلیارد ریال، به حوزه راه و شهرسازی و مدیریت شهری و روستایی اختصاص یافته است

لذا شایسته است تا اعتبارات مندرج در ردیف‌های متفرقه، براساس برنامه، طبقه‌بندی دستگاهی، ضابطه مشخص و تکالیف حاکم بر آن هزینه شود و از رویکرد موردی دولت و عدم حاکمیت برنامه مدون و مصوب بر آنها پرهیز شود. به‌عبارت دیگر ضرورت دارد تا ۹,۹۲۶,۵۰۰ میلیون ریال اعتبارات هزینه‌ای، ۳۳,۶۰۳,۵۰۰ میلیون ریال اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مجموعاً ۴۳,۵۳۰,۰۰۰

میلیون ریال از اعتبارات مذکور در بخش راه و شهرسازی تحت برنامه مصوب قرار گیرد. البته ناگفته نماند که این رقم نسبت به رقم مشابه در قانون بودجه سال ۱۳۹۳ به میزان حدوداً ۲۰/۶ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

۱. بررسی الزامات جهت‌گیری‌های ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴

بررسی ماده واحده (بندها و اجزا) لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ حکایت از آن دارد که بخش عظیمی از رویکردهای قانونی حوزه راه و شهرسازی که باید در مفاد مندرج در این ماده واحده، بیانگر و متضمن ملحوظ شدن یا تحقق برنامه‌ها و اهداف عمده بخش راه و شهرسازی باشد وجود ندارد. یکسری تکالیف موضوعی در قانون برنامه پنجم توسعه (مصوب سال ۱۳۸۹) و قوانین موضوعه این بخش گنجانده شده است که اثری از جهت‌گیری فعالیت‌های سنواتی در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ برای تحقق آن اهداف دیده نمی‌شود.

موضوعات مندرج در جدول ۱، از جمله مواردی است که در انعکاس وضعیت اعمال رویکردهای قانونی بخش راه و شهرسازی، مانند احکام موضوعی مندرج در قانون برنامه پنجم توسعه و برخی قوانین موضوعه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ ارائه شده است و بر این اساس، ضرورت دارد تا رویکردهای سنواتی بخش راه و شهرسازی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ با تمرکز بر جهت‌گیری‌های قوانین موضوعه بالادستی، بررسی و تصویب شود.

از این دیدگاه، در صورتی که لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ به همین منوال تصویب شود می‌توان گفت که بخش عمده‌ای از تکالیف بالادستی با مشکل اجرا مواجه خواهند شد. موارد عمده و مؤکدی مانند ضرورت احیا، نوسازی و بهسازی حداقل ۱۰ درصد بافت‌های فرسوده (و حداکثر بهره‌برداری از فرصت بازتولید مسکن در بافت‌های مذکور با رعایت معیارهای شهرسازی مدرن)، تقیید و تعهد به ساخت هرگونه مسکن جمعی (اعم از مسکن‌های مهر و اجتماعی و نظایر آن) تنها در بافت‌های فرسوده، تهیه و اجرای طرح‌های متناسب با نیازهای فعلی و آتی مجموعه شهری و روستایی به‌منظور توسعه پایدار، تقویت و شفافیت عملکردی نظام درآمدی و مالی شهرداری‌ها، استانداردسازی تولید مصالح و فعالیت‌های ساخت‌وساز از موضوعاتی است که لازم است به آنها توجه کافی و ویژه شود تا از این طریق نیازهای مربوطه، به‌طور کامل مرتفع و در برنامه‌های توسعه‌ای آینده موضوعیت مجدد نداشته باشد. که در ذیل به برخی از آنها پرداخته می‌شود:

الف) احکام پیشنهادی بخش مسکن و شهرسازی

ضرورت توجه بیشتر به نیازهای عملیات اجرایی بخش مسکن و شهرسازی و همچنین مدیریت شهری، ایجاب می‌کند تا احکامی را برای فراهم‌سازی تحقق اهداف مندرج در قوانین و وظایف قانونی آنها لحاظ نمود که در ذیل به آن‌ها اشاره می‌شود:

۱. وزارت راه و شهرسازی مکلف است اعتبارات بافت فرسوده را برای نوسازی این‌گونه بافت‌ها در قبال تکلیف قانونی مبنی بر نوسازی تا ده درصد (۱۰ درصد) از بافت‌های فرسوده را تا پایان سال ۱۳۹۴ با برخورداری از طراحی مدرن و به‌کارگیری تکنولوژی نوین ساخت‌وساز (جهت تسریع و لحاظ استانداردهای ساخت‌وساز) کارسازی نماید.

۲. صرف اعتبار ۷۰ درصد از ساخت هرگونه مسکن جمعی (اعم از مسکن‌های مهر و اجتماعی و نظایر آن) از سال ۱۳۹۴ تنها در بافت‌های فرسوده امکانپذیر خواهد بود.

۳. وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور و شهرداری‌ها مکلفند تا در راستای کلیه طرح‌های مطالعاتی و اجرایی نوسازی و بازسازی بافت‌های فرسوده و سکونتگاه‌های غیررسمی نسبت به لحاظ کلیه شاخص‌ها، معیارها و استانداردهای شهرسازی مدرن و افزایش ظرفیت‌های رفاهی و خدماتی، اجتماعی و نیازهای فعلی و آتی جامعه شهرنشینی در این‌گونه طرح‌ها اقدام نمایند.

۴. دولت مکلف است تا در راستای تحقق تبصره جزء «۲» بند «الف» ماده (۱۷۶) قانون برنامه پنجم توسعه و تسری احکام لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک (مصوب ۱۳۵۸) شورای انقلاب، به طرح‌های بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده، لایحه قانونی مربوط را جهت سیر مراحل قانونی در سال ۱۳۹۴ تقدیم نماید. رعایت معیارها و شاخص‌های افزایش بهره‌وری، استحصال و ظرفیت نیازهای زندگی فعلی و آتی شهری در طراحی‌ها و جانمایی‌ها الزامی است.

۵. پیشنهاد می‌شود منابع اعتباری توسعه روستایی، به تفکیک روستا تحت سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها تقویت شود.

۶. منابع اختصاص یافته به ردیف‌های متفرقه، وظایفی را هدف قرار داده است که جزئی از تکالیف قانونی این بخش و دولت است، اما متأسفانه اعتبار ردیف‌های مذکور تحت هیچ‌گونه برنامه، طبقه‌بندی دستگاهی و یا معیار قابل اتکایی، هزینه نمی‌شود و زمینه پاسخگویی دستگاه را نیز فراهم نمی‌کند، به عبارت دیگر این‌گونه اعتبارات در اختیار دولت قرار دارد و براساس نگرش‌ها و سلايق خاص، امکان هزینه دارد. از این‌رو ضروری است تا اعتبارات مذکور تحت طبقه‌بندی دستگاهی و ذیل برنامه‌های مشخص و قابل اتکایی، درج گردد.

ب) اصلاحات پیشنهادی برای احکام مندرج در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ در ماده واحده لایحه بودجه سال ۱۳۹۴، رویکردهای متفاوت و گاهاً مغایر با قوانین موضوعه و بالادستی در بندهای مرتبط با موضوع این گزارش مشاهده می‌شود و برخی از رویکردها به دلیل بروز انحرافات عملکردی، نیازمند اصلاح و رفع مسائل مطروحه در جدول ذیل را می‌طلبد. با توجه به وجود خلأها و نیازهای اصلاحی، موارد اصلاحی به شرح جدول ۱ ارائه می‌شود:

جدول ۱. متن ماده واحده و پیشنهاد اصلاحات ضروری در احکام ماده واحده

ردیف	عنوان جزء و بند ماده واحده لایحه بودجه	پیشنهاد اصلاح یا حذف	علت و توجیه پیشنهاد
۱	<p>تبصره «۳» بند «ج» به دولت اجازه داده می‌شود بدهی‌های خود به بخش‌های خصوصی و تعاونی، شهرداری‌ها، صندوق‌های بیمه‌ای، صنایع دفاع و مصارف جدول ۱۸ را با اولویت پرداخت مطالبات و دیون ایثارگران، جانبازان، آزادگان و خانواده شهدا از محل منابع حاصل از واگذاری سهام، سهم‌الشرکه، حق بهره‌برداری و بهره مالکانه موضوع این تبصره و ردیف شماره ۹-۱۰۱۰۰۰ جدول شماره ۸ این قانون پس از تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور با اعلام سازمان حسابرسی و یا ذیحساب دستگاه‌های اجرای ذیربط حسب مورد بدون الزام به رعایت ماده (۲۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی پرداخت و یا تسویه و سپس تهاتر نماید.</p> <p>واگذاری تهاتری باید با رعایت اصل پنجاه‌وسوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران (گردش خزانه) انجام شود و قیمت سهام تهاتر شده نباید از قیمت پایه بورس و یا پایه مزایده کمتر باشد. پرداخت مطالبات و دیون ایثارگران، جانبازان، آزادگان و خانواده معظم شهدا مشمول تأیید سازمان حسابرسی نمی‌شود و با تأیید ذیحساب و رئیس دستگاه اجرایی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور انجام می‌پذیرد.</p>	<p>پیشنهاد اصلاح به جهت رفع مغایرت قانونی و انحراف عملکردی</p>	<p>۱. حتی اگر رعایت اصل پنجاه‌وسوم قانون اساسی مورد تأکید باشد، اما از آنجایی که مبنای قیمتگذاری در تهاتر مشخص نشده است، و معلوم نیست قیمتی که شرکت‌های مبادله‌کننده می‌خواهند تهاتر نمایند، بر چه اصول و مبنایی خواهد بود، نیازمند اصلاح است و اکتفا به نرخ پایه بورس و یا مزایده نمی‌تواند مبنای خوبی برای قیمتگذاری باشد. لازم به ذکر است که سوابق ناصحیح در قیمتگذاری اموال و شرکت‌های دولتی ضرورت دقت در این امر را تأکید می‌نماید.</p> <p>۲. گفتنی است که یکی از مواد قانونی که تبلور و محوریت قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی در آن نهفته شده است، ماده (۲۹) آن قانون می‌باشد، زیرا این ماده غایت و نحوه «هزینه‌کرد» و تبلور منابع حاصل از اجرای اصل چهل‌وچهارم را مشخص کرده است، و در صورت لحاظ استثنا و عدم رعایت آن ماده قانونی، احتمال غیرمؤثر شدن نسبی قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی فراهم خواهد شد.</p> <p>۳. استثنا قرار دادن اقشار خاصی از جامعه از بابت معاف شدن از بررسی‌های سازمان حسابرسی (به‌عنوان حسابرس قانونی)، می‌تواند ضمن بروز ابهامات عملکردی در اولویت‌بندی و انتخاب آن اقشار، منشأ انحرافات احتمالی عملکردی باشد و ضرورت دارد تا به لحاظ حفظ شأن و شئون این اقشار ارجمند که چشم و چراغ این ملتند، استثنائاتی که می‌تواند ابهامات خاصی را دربرداشته باشد، حذف گردد.</p>
۲	<p>تبصره «۳» بند «ل» به دولت اجازه داده می‌شود، واحدهای خدماتی، رفاهی، مجتمع‌های فرهنگی، هنری و ورزشی را از طریق برگزاری مزایده به اشخاص صاحب‌صلاحیت بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها و دهیاری‌ها با اولویت بخش تعاونی در شرایط برابر و در امکان ورزشی در شرایط مساوی با اولویت هیئت‌های ورزشی استانی و شهرستانی به‌صورت اجاره واگذار نماید و براساس سازوکار بند «ص» ماده (۲۲۴) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران برای طرح‌ها و پروژه‌های مشارکت با بخش خصوصی، هزینه می‌شود.</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این بند شامل نحوه واگذاری، تعیین و واریز وجوه اجاره‌بها به درآمدهای عمومی دولت، نحوه تعیین صلاحیت شرکت‌ها و ارائه خدمات به مصرف‌کنندگان با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	<p>پیشنهاد اصلاح این بند را دارد</p>	<p>۱. با توجه به اینکه اجاره این املاک غالباً به‌صورت یکساله است، باید در خصوص سازوکار اجاره و معیار تعیین مال‌الاجاره تمهیدات لازم اتخاذ گردد و مبنای خاصی برای قیمتگذاری ملک مورد استیجار تعیین گردد.</p> <p>۲. گفتنی است که تصویب معاملات و نظارت بر آنها اعم از خرید، فروش، مقاطعه، اجاره که به نام شهر و شهرداری صورت می‌پذیرد با در نظر گرفتن صرفه و صلاح و با رعایت مقررات آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداری بر عهده شورای اسلامی شهر می‌باشد.</p>
۳	<p>تبصره «۳» بند «م» به وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی ملی و استانی اجازه داده می‌شود در صورت عدم نیاز یا نیاز به تغییر محل یا ضرورت تبدیل به احسن شدن، درخواست تغییر کاربری</p>	<p>پیشنهاد اصلاح به جهت رفع</p>	<p>۱. اگر اموال غیرمنقول موصوف املاک آموزشی و یا خدماتی باشد که برای آن منطقه و مردم ضرورت داشته باشد، باید گفت که کاهش فضاهای آموزشی و یا خدماتی در کانون‌های جمعیتی شهری (با توجه به افزایش</p>

ردیف	عنوان جزء و بند ماده واحده لایحه بودجه	پیشنهاد اصلاح یا حذف	علت و توجیه پیشنهاد
	<p>اموال غیرمنقول خود را با هماهنگی وزارت امور اقتصادی و دارایی و واحدهای تابعه استانی حسب مورد به دبیرخانه کمیسیون موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری ایران مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۲۲ و اصلاحات بعدی آن، در هر یک از استان‌های ذیربط ارسال نمایند. کمیسیون موظف است حداکثر یک ماه پس از تاریخ تحویل درخواست، با بررسی موقعیت محل و املاک همجوار و رعایت ضوابط قانونی نسب به صدور مجوز تغییر کاربری پس از دستور پرداخت عوارض قانونی نسبت به صدور مجوز تغییر کاربری پس از دستور پرداخت عوارض قانونی توسط دستگاه اقدام و مصوبه کمیسیون را به دستگاه متقاضی ابلاغ نماید.</p> <p>ادارات آموزش و پرورش مجازند اماکن آموزشی مزاد خود در روستاها را با درخواست فرمانداران طی صورت جلسه‌ای برای کاربری ورزشی و فرهنگی در اختیارات ادارات ورزش و جوانان قرار دهند.</p>	<p>مغایرت قانونی و انحراف عملکردی</p>	<p>ساخت و سازها و جمعیت شهری) و روستایی به منزله بروز مشکلات آتی ذیربط در اداره امور آن منطقه می‌باشد.</p> <p>۲. عبارت « کمیسیون موظف است حداکثر یک ماه نسبت به صدور مجوز تغییر کاربری» دارای تناقض قانون‌نویسی است، زیرا از یک سو تصمیم کمیسیون ماده (۵)، منوط به برآیند و نتایج بررسی‌هاست و از سوی دیگر، تحکم صدور مجوز تغییر کاربری، نقض‌کننده استقلال رأی و تکلیف قانون کمیسیون در مواجهه با تناقضات می‌باشد.</p> <p>۳. شایان ذکر است که ماده (۲۱۵) قانون برنامه پنجم توسعه، دارای مکانیسم‌ها و موانع متعددی از بابت تأیید در تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برای دستگاه‌های متقاضی است،</p> <p>۴. از آنجایی که در روستاها مسئله محدودیت زمین وجود ندارد، لذا تأمین مراکز ورزشی و فرهنگی در روستاها، از طریق سایر اراضی و املاک روستایی امکانپذیر خواهد بود.</p>
۴	<p>تبصره «۶» بند «۵» به شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته به آنها اجازه داده می‌شود به‌طور مشترک یا انفرادی با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با تأیید وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) تا سقف هفتاد هزار میلیارد (۷۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال اوراق مشارکت و صکوک اسلامی با تضمین خود با بازپرداخت اصل و سود آن توسط شهرداری‌ها منتشر نمایند.</p>	<p>پیشنهاد اصلاح این بند را دارد.</p>	<p>۱. برای تحقق این امر، رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت (مصوب ۱۳۷۶) و آیین‌نامه اجرایی باید لحاظ گردد</p> <p>۲. در این بند باید ضرورتی و یا موضوعی برای انتشار اوراق مشارکت مشخص گردد، برای مثال، برای توسعه قطار شهری</p>
۵	<p>تبصره «۶» بند «هـ» تضمین بازپرداخت اصل و سود اوراق مشارکت برای اجرای طرح‌های قطار شهری به نسبت پنجاه درصد (۵۰درصد) دولت و پنجاه درصد (۵۰درصد) شهرداری‌ها با نرخ مالیاتی صفر است.</p>	<p>پیشنهاد اصلاح این بند را دارد.</p>	<p>۱. ضرورت دارد تا به لحاظ صراحت قانونی، میزان و یا سقف اجازه انتشار اوراق مشارکت برای قطار شهری مشخص گردد.</p> <p>۲. ضرورت دارد تا سهم دولت به لحاظ تعیین میزان تعهد و تخصیص قطعی آن مشخص گردد، تا از این طریق موجبات عدم اجرای این حکم و یا بروز ابهامات عدیده فراهم نگردد.</p>
۶	<p>تبصره «۸» بند «د» در اجرای ماده (۲۳) قانون نحوه رسیدگی به تخلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹ وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) موظف است پنجاه درصد (۵۰درصد) سهم شهرداری‌ها و دهیاری‌ها موضوع ردیف ۶۷-۵۳۰۰۰۰۰۰ را تحت عنوان کمک به بهبود عبور و مرور شهری و نصب دوربین‌های کنترل ترافیک براساس میزان جرائم صادره که توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران اعلام می‌شود، توزیع نماید. ضمناً شهرداری‌ها و دهیاری‌ها مکلفند وجوه مذکور را صرفاً در موارد یاد شده هزینه نمایند.</p>	<p>پیشنهاد اصلاح به جهت رفع مغایرت قانونی و انحراف عملکردی</p>	<p>۱. براساس بند «الف» ماده (۲۳) قانون مذکور، شصت درصد (۶۰٪) از کل وجوه حاصله به تفکیک درآمدهای ناشی از تخلفات رانندگی خارج از شهرها و داخل محدوده شهرها و روستاها حسب مورد به وزارت راه و ترابری (سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای کشور) به‌صورت متمرکز و در شهرها به شهرداری‌های محل و دهیاری‌ها از طریق استانداری همان استان به تناسب هفتاد درصد (۷۰٪) و سی درصد (۳۰٪) اختصاص می‌یابد تا حسب مورد صرف استانداردهای وسایل و تجهیزات ایمنی راه‌ها، خط‌کشی و نگهداری آن، تهیه و نصب و نگهداری علائم راهنمایی و رانندگی و تجهیزات ایمنی، احداث پل‌های عابر پیاده، احداث توقفگاه‌های عمومی و اصلاح راه‌های روستایی، معابر و نقاط حادثه‌خیز در شهرها و روستاها نمایند. از این منظر، هرگونه تغییر درصدی بین شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، مغایر با حکم مندرج در آن ماده قانونی است.</p>

ردیف	عنوان جزء و بند ماده واحده لایحه بودجه	پیشنهاد اصلاح یا حذف	علت و توجیه پیشنهاد
			۲. منطبق با حکم این ماده قانونی، منابع مذکور باید از طریق استانداری‌ها توزیع و تخصیص یابد، نه از طریق سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها.
۷	تبصره «۹» بند «ح» به وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها) اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۴ بیست درصد (۲۰درصد) از وجوه تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده معادل هفت هزار میلیارد (۷,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال که در اختیار آن وزارتخانه قرار می‌گیرد را برای کمک و تأمین ماشین‌آلات خدماتی و عمرانی شهرهای زیر یکصد هزار نفر جمعیت و دهیاری‌ها هزینه نماید.	پیشنهاد اصلاح براساس نص صریح قانون مذکور	۱. رعایت نحوه و تخصیص هزینه به نسبت شهرها، شهرداری‌ها و دهیاری‌ها الزامی است، زیرا براساس تبصره «۲» ماده (۳۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده؛ «حساب تمرکز وجوه قید شده در این ماده توسط خزانه‌داری کل کشور به نام وزارت کشور افتتاح می‌شود. وجوه واریزی به حساب مزبور (به استثنای نحوه توزیع مذکور در قسمت‌های اخیر بند «الف» این ماده و تبصره «۱» ماده (۳۸) این قانون) به نسبت بیست درصد (۲۰٪) کلان شهرها (شهرهای بالای یک میلیون نفر جمعیت) براساس شاخص جمعیت، شصت درصد (۶۰٪) سایر شهرها بر اساس شاخص کمتر توسعه‌یافتگی و جمعیت و بیست درصد (۲۰٪) دهیاری‌ها بر اساس شاخص جمعیت توزیع و توسط شهرداری‌ها و دهیاری‌ها هزینه می‌شود. هرگونه برداشت از حساب تمرکز وجوه بجز پرداخت به شهرداری‌ها و دهیاری‌ها و وجوه موضوع ماده (۳۷)، تبصره‌های «۲» و «۳» ماده (۳۸) این قانون و تبصره «۱» این ماده ممنوع می‌باشد...».
۸	تبصره «۱۵» بند «ج» در اجرای بند «ل» ماده (۴۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، وزارت راه شهرسازی موظف است با هماهنگی و معرفی بنیاد شهید و امور ایثارگران نسبت به تأمین مسکن و یا زمین مسکونی برای حداقل پنج‌هزار نفر از واجدین شرایط که قبلاً از زمین و یا مسکن واگذاری از سوی دولت استفاده نکرده اند، مسکن و یا زمین بر مبنای زمین به قیمت منطقه‌ای و سایر هزینه‌ها به قیمت تمام‌شده واگذار نماید.	پیشنهاد اصلاح براساس نص صریح قانون مذکور	۲. براساس بند «ل» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجم، وزارت مسکن و شهرسازی موظف است تا پایان برنامه، مسکن جانبازان پنجاه درصد (۵۰٪) و بالاتر، جانبازان بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) تا پنجاه درصد (۵۰٪) را که حداقل دو سال سابقه حضور در جبهه داشته‌اند و همچنین آزادگان و فرزندان شهدا و جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر فاقد مسکن را در صورتی که قبلاً از زمین یا مسکن دولتی استفاده نکرده‌اند تأمین نماید. ۳. لذا تعیین میزان ۵۲ هزار نفر اتمام‌کننده تکلیف مندرج در برنامه پنجم نمی‌باشد.
۹	تبصره «۱۵» بند «د» بانک مرکزی موظف است از طریق بانک‌های عامل در سال ۱۳۹۴ به تعداد یکصد هزار نفر از جانبازان پانزده درصد (۱۵درصد) و بالاتر با اولویت درصد جانبازی، آزادگان، خانواده شهدا (همسر، والدین و فرزندان)، ایثارگران با حداقل دوونیم سال حضور در جبهه، فرزندان جانبازان هفتاددرصد (۷۰٪) و بالاتر و وراثت تحت تکفل جانبازان بیست‌وپنج درصد (۲۵٪) و بالاتر و وراثت تحت تکفل آزادگان متوفی فقط یک فقره تسهیلات مسکن براساس قوانین مربوطه.	پیشنهاد اصلاح براساس نص صریح قانون مذکور	۱. براساس بند «ل» ماده (۴۴) قانون برنامه پنجم، حداقل زمان حضور و ملاک برخورداری از آن امتیاز، دو (۲) سال تعیین شده است، لذا تعیین شرط «حداقل دو سال‌ونیم» در مغایرت با آن حکم قانونی می‌باشد. ۲. لحاظ شدن عبارت «براساس قوانین مربوطه» بدون ذکر عنوان آن قوانین، می‌تواند زمینه بروز سلاقی و یا تمسک به بخشی از قوانین و یا تمامی قوانینی که به نوعی با یکدیگر مرتبط باشد را فراهم نماید.
۱۰	تبصره «۱۵» بند «د» جزء «۱» دولت موظف است نسبت به تضمین پیش بینی و پرداخت مابه‌التفاوت سود بانکی تا سقف نرخ مصوب نظام بانکی به بانک‌های عامل با تأیید وزارت راه و شهرسازی (سازمان ملی زمین و مسکن) اقدام و اعتبار مورد نیاز را در ردیف‌های مربوطه منظور	پیشنهاد اصلاح	۱. گفتنی است که در لوائح و قوانین بودجه سنوات گذشته، غالباً ردیفی برای اهداف مشابه برای اقشار مذکور در این تبصره در نظر گرفته می‌شد، اما در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴، ردیف مذکور مشاهده نشد. ۲. ضرورت دارد تا ردیف متصور در حکم این جزء، با تعیین میزان اعتبار خاص، به صراحت مشخص گردد.

ردیف	عنوان جزء و بند ماده واحده لایحه بودجه	پیشنهاد اصلاح یا حذف	علت و توجیه پیشنهاد
	نماید. همچنین بانک‌های عامل موظفند نسبت به ارزیابی ملک، محاسبه و اخذ تضمین‌های بازپرداخت لازم به میزان اصل تسهیلات و سود سهم ایتارگر چهار درصد (۴٪) اقدام نمایند.		
۱۱	تبصره «۱۵» بند «د» جزء «۲» ایتارگرانی که در سال‌های گذشته از تسهیلات مسکن تا سقف پنجاه میلیون (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال استفاده نموده اند و همچنین افرادی که وام دریافتی قبلی خود را بدون در نظر گرفتن سقف مبلغ طی مدتی کمتر از سه سال تا پایان سال ۱۳۹۴ تسویه نموده‌اند و جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر که با توجه به وضعیت جسمانی دارای مسکن نامناسب می‌باشند با تأیید بنیاد شهید و امور ایتارگران می‌توانند مجدداً از این تسهیلات بهره‌مند شوند.	پیشنهاد اصلاح	۱. ضرورت دارد تا اولویت استفاده برای اقشاری که تاکنون از تسهیلات مشابه استفاده نکرده‌اند در دوره‌های زمانی مشخص لحاظ گردد. تا از این طریق، حقوق آن اشخاص تضییع نگردد.
۱۲	تبصره «۱۶» بند «د» مددجویان تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور از پرداخت هزینه‌های صدور پروانه ساختمانی، عوارض شهرداری و هزینه‌های انشعاب آب و فاضلاب و برق و گاز برای یک‌بار و در حد یک واحد مسکونی مطابق الگوی مصرف معافند و دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات مذکور موظف به ارائه این خدمات به‌صورت رایگان به مددجویان تحت پوشش کمیته امداد خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور می‌باشند. اعتبارات این بند از محل اعتبارات ردیف شماره ۱۸-۵۲۰۰۰۰ جدول شماره ۹ این قانون تأمین و به دستگاه‌های ارائه‌دهنده خدمات پرداخت می‌گردد.	پیشنهاد اصلاح	۱. در این بند مشخص نشده است که تحت پوشش بودن اشخاص ذیل دستگاه‌های حمایتی، کفایت می‌کند، یا اینکه نیازمند معرفی تشکیلات مربوطه می‌باشد.
۱۳	تبصره «۱۹» بند «ح» به‌منظور تشویق خیرین برای شرکت در اجرای طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، به دستگاه‌های اجرایی مجری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در پیوست شماره ۱ این قانون، همچنین طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی مصوب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها اجازه داده می‌شود تمام یا بخشی از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای هر طرح را برای تأمین سود و کارمزد تسهیلات دریافتی خیرین از شبکه بانکی و مؤسسات مالی و اعتباری، که به منظور اجرای همان طرح در اختیار دستگاه اجرایی ذیربط قرار می‌گیرد، پرداخت و به هزینه قطعی منظور نمایند.	ترجیحاً پیشنهاد حذف این بند، و در صورت اصرار، پیشنهاد اصلاح به جهت پرهیز انحرافات عملکردی	<p>در خصوص بند «ح» تبصره «۱۹» مطالب ذیل مورد تأکید است:</p> <p>۱. ضرورت تعیین و تعریف اشخاص حقیقی و حقوقی و بنیادهای خیریه؛</p> <p>۲. ضرورت تعیین کف و سقف تسهیلات مرتبط با هر طرح؛</p> <p>۳. ابهام در سرنوشت میلیاردها تومان تسهیلاتی که به حساب خیرین واریز خواهد شد (از جمله اتفاقات و فروض احتمالی مانند انصراف و یا میزان تمکین و هم‌سویی خیرین در مراحل مختلف اجرای طرح‌های موضوعه و یا انحراف تسهیلات برای اقداماتی دیگر که مسبوق به سابقه هم می‌باشد، و...);</p> <p>۴. نامشخص بودن ارتباط مابین تسهیلات با طرح‌های عمرانی و تضمین‌های خیرین؛</p> <p>۵. زمینه‌ساز شدن بروز فسادهای احتمالی در سایه قانون؛</p> <p>۶. نبود بانک اطلاعاتی طرح‌ها و نامشخص بودن اولویت طرح‌ها و همچنین میزان اقتصادی بودن آنها که موجب بروز ابهامات در اتخاذ تصمیمات می‌شود؛</p> <p>۷. ضرورت ایجاد مکانیسم و نحوه شناسایی خیرین و تأیید آنها و قیود مربوطه؛</p>
	آیین‌نامه اجرایی این بند مشتمل بر چگونگی اطلاع‌رسانی دستگاه اجرایی در مورد طرح‌ها،		

ردیف	عنوان جزء و بند ماده واحده لایحه بودجه	پیشنهاد اصلاح یا حذف	علت و توجیه پیشنهاد
	<p>پذیرش خیرین متقاضی مشارکت، سازوکارهای واریز تسهیلات دریافتی توسط خیرین و مصرف آنها توسط دستگاه اجرایی برای پرداخت به پیمانکاران، بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>		<p>۸. نبود اطلاعات از طرح‌های قابل مشارکت؛ ۹. گفتنی است که طی سنوات ۱۳۸۱ الی ۱۳۹۱ سالیانه و به‌طور میانگین ۱۲۷ طرح خاتمه و ۱۴۵ طرح افتتاح شده است، که ۲۶ درصد آنها به موقع اتمام یافته‌اند - قابل توجه است که عدم اتمام به موقع طرح‌ها موجب تحمیل هزینه‌ای حدود ۶۳ هزار میلیارد تومان به کشور شده است، که بخشی از آن از بابت ضعف مطالعات و مدیریت آن طرح‌ها و بخشی هم از بابت کسری بودجه مرتبط با تحمیل پروژه عمرانی به سیستم بوده است. ازسوی دیگر باید ذکر کرد که بین سال‌های ۱۳۸۱ الی ۱۳۸۸ به‌طور متوسط هر طرح جهت تکمیل به ۱۷۱ درصد اعتبار مازاد نیاز داشته است که نیازمند تقویت بُعد نظارتی است.</p> <p>بررسی ابعاد مختلف این پیشنهاد و اجتناب‌ناپذیر بودن بروز فسادهای احتمالی و تحمیل آن به کشور، تصویب این پیشنهاد توصیه نمی‌گردد و اگر اصرار بر تصویب آن می‌باشد، پیشنهاد جایگزین که الگویی از مشارکت خیرین مدرسه‌ساز است جایگزین آن شود.</p>
۱۴	<p>تبصره «۲۱» بند «ب» منابع مذکور در بند «الف» و منابع مربوط به ردیف‌های یارانه‌ای از محل بودجه عمومی دولت مندرج در این قانون به‌شرح زیر هزینه می‌گردد:</p> <p>۱. تا مبلغ پنجاه‌و‌هزار میلیارد (۵۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال در اجرای ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها برای کمک به بخش تولید، بهبود حمل‌ونقل عمومی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی و جلوگیری از آلودگی محیط زیست.</p> <p>۲. تا مبلغ چهل‌وهشت هزار میلیارد (۴۸,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور اجرای بند «ب» ماده (۳۴) قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران.</p> <p>۳. تا مبلغ چهارصدو‌بیست هزار میلیارد (۴۲۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور پرداخت نقدی و غیرنقدی موضوع ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه‌ها اختصاص می‌یابد.</p> <p>۴. تا مبلغ سیزده هزار میلیارد (۱۳,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال به منظور تأمین بخشی از یارانه سود تسهیلات تأمین مسکن حمایتی زوج‌های جوان، اقشار آسیب‌پذیر، روستاییان، سهاماندهی مسکن در بافت‌های فرسوده، سکونتگاه‌های حاشیه شهرها و مسکن مهر.</p>	<p>پیشنهاد اصلاح براساس اهمیت موضوعات و نص صریح قوانین مذکور</p>	<p>۱. ضرورت دارد تا به لحاظ تخصیص بهینه و هدفمند شدن اعتبارات مندرج در جزء‌های ذیل بند «ب» تبصره «۲۱»، منابع اعتباری برای هر یک از موضوعات به تفکیک میزان آن اعتبار مشخص گردد.</p> <p>۲. موضوعات هدفگذاری شده در جزء‌های «۱»، «۲»، «۳» و «۴» بند «ب» تبصره «۲۱» موضوعات مهم و نیازمند تخصیص اعتبار مجزا و قابل توجهی برای سنوات مختلف می‌باشد.</p> <p>۳. اگر هدف از تخصیص اعتبارات، رفع نیازهای این بخش‌هاست، باید برای هرکدام از این موضوعات، احکام و ردیف‌های مستقل در نظر گرفته شود، در غیر این صورت و به لحاظ رفع تکلیف از بابت در نظر گرفتن موارد قید شده، می‌توان اطمینان داشت که به موضوع مثلاً بافت فرسوده هم توجه شده است، اما آیا این اعتبار رافع نیازها و مشکلات هدفگذاری شده در قوانین مربوطه است؟</p>

۲. بررسی اعتبارات بخش مسکن و شهرسازی

بررسی اعتبارات وزارت راه و شهرسازی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۴، نشان می‌دهد که بودجه این وزارتخانه با ۳۶ درصد افزایش نسبت به مصوب سال ۱۳۹۳، در بردارنده رویکردهای متفاوتی است؛ اما با توجه به وجود تحریم‌ها، نرخ تورم، استمرار کاهش قیمت‌های جهانی نفت و به تبع آن کاهش منابع درآمدی دولت، به نظر می‌رسد که غالباً منابع برآورد شده با محدودیت درآمدی و اعتبارات بودجه‌ای مواجه خواهند شد. از این روی، به نظر می‌رسد که اعتباراتی که قرار است به برنامه‌ها و فعالیت‌های مندرج در این گزارش در سال ۱۳۹۴ اختصاص یابد، نسبت به اعتبارات پیش‌بینی شده در این لایحه، از کاهش معناداری برخوردار گردد.

بررسی برنامه‌ها و اعتبارات بودجه‌ای حوزه مسکن و شهرسازی و مدیریت شهری، برحسب برنامه و فعالیت در لایحه سال ۱۳۹۴ نشان می‌دهد که برنامه‌های مذکور دارای نقاط قوت و ضعف عدیده‌ای هستند که در ذیل به آن اشاره می‌شود:

۲-۱. نقاط قوت

تقویت و رشد میانگین اعتبارات بودجه برخی از ردیف‌ها که می‌تواند در جهت بهبود بخش راه، مسکن و شهرسازی قلمداد شود از جمله نقاط قوت لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ است. اعتبارات مذکور که در جدول ۳ این گزارش آمده است به قرار زیر است:

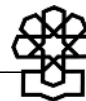
- افزایش اعتبار دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با ۲۸ درصد افزایش؛

- برنامه ترویج مقررات ملی و قواعد فنی مسکن و ساختمان با ۵۰ درصد افزایش؛

- **مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی** با ۲۱۱ درصد افزایش (با برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی با ۱۶۸۵ درصد افزایش؛ برنامه ارتقای کیفیت فعالیت‌های آموزشی و کمک آموزشی با ۲۶۶ درصد افزایش؛ برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها و ابنیه فنی با ۳۵۶ درصد افزایش؛ برنامه پژوهش‌های کاربردی ذیل **مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی** با ۱۸۸ درصد افزایش؛ برنامه تدوین و ترویج مقررات حمل‌ونقل، ساختمان و مسکن با ۴۴۹ درصد افزایش؛ برنامه توسعه بانک‌های اطلاعاتی و فناوری ۱۲۹ درصد افزایش؛ برنامه صدور گواهینامه فنی مصالح و اجزای ساختمان و مسکن و ابنیه با ۱۵۹ درصد افزایش؛ و ...)

- **بنیاد مسکن انقلاب اسلامی** با ۱۶ درصد افزایش (با برنامه حمایت از تأمین مسکن محرومین و گروه‌های کم درآمد ۱۷ درصد افزایش و برنامه مسکن با ۳۸ درصد افزایش و برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی با ۱۴ درصد افزایش)؛

- سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور با ۳۰ درصد افزایش؛

- با توجه به درج اعتبارات مختص به زیرساخت، یارانه سود تسهیلات، تخفیف عوارض متعلقه و حمایت از مسکن مهر (سهم دولت) جمعاً به میزان ۵,۰۰۰ میلیارد ریال، می‌توان چنین برداشت کرد که دولت لاجرم مترصد تکمیل و اتمام پروژه‌ها و طرح مسکن مهر است. اما از آنجایی که اکثر جانمایی‌های مسکن مهر، دارای اشکالات اساسی است، استمرار تحمیل هزینه‌های مربوطه برای آن دسته از مجموعه‌هایی که تاکنون مورد استقبال و پذیرش اقشار مختلف قرار نگرفته، همچنان دارای ابهام است.

- تعیین تبصره‌ای از ماده واحده برای پرداختن به مشکلات بخشی جانبازان، خانواده‌های شهدا و ... که سال‌ها پیش باید نیازهای بخشی آنها پاسخ داده می‌شد و پایان می‌یافت، گرچه نمی‌تواند به تمامی آن نیازها پاسخ دهد، اما ارزشمند و قابل تقدیر است.

۲-۲. نقاط ضعف

- در برخی از ردیف‌های جدول برآورد اعتبارات دستگاه‌های اجرایی ملی بر حسب برنامه و فعالیت و جدول اعتبارات ردیف‌های متفرقه، حجم متعدد و وسیعی از موضوعات اجرایی در قالب یک ردیف گنجانده شده است و مشخص نیست که برای هر موضوع، چه مقدار اعتبار در نظر گرفته شده است و نتیجه آن، چه خواهد بود؛ فقط برای مثال، برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی که اساساً متولی انجام آن مأموریت مشخص نمی‌باشد.

- در حال حاضر، طرح جامع مسکن، در دست بررسی و فرآیند مراحل تصویب است، با توجه به اینکه طرح جامع باید بتواند به تمامی فاکتورها و نیازهای کمی و کیفی این بخش در زمان فعلی و آتی پاسخ کامل بدهد، اما ردی از اعتبارات و یا رویکردهای بایسته در این لایحه مشاهده نشد.

- وجود افت‌وخیزهای فزاینده اعتباری برنامه‌ها و فعالیت‌های این حوزه در سنوات مختلف، حکایت از نبود نظم برنامه‌ای در تخصیص اعتبارات دارد.

در این لایحه جمع کل اعتبارات متفرقه ۴۳۶,۰۹۲,۶۴۴ میلیون ریال می‌باشد، که ۱۷۵,۳۸۵,۱۹۲ میلیون ریال آن از بابت تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ۲۶۰,۷۰۷,۴۵۲ میلیون ریال آن بابت اعتبارات هزینه‌ای است. اعتبارات متفرقه موضوع این گزارش ۴۳,۵۳۰,۰۰۰ میلیون ریال است که ۱۰ درصد کل اعتبارات متفرقه را به خود اختصاص می‌دهد. گنجاندن حجم زیادی از اعتبارات در ردیف‌های متفرقه این لایحه، حکایت از آن دارد که آن اعتبارات تابع طبقه‌بندی دستگاهی و برنامه‌ای مشخصی نیستند و می‌تواند براساس صلاحدید دولت و براساس فعالیت موضوعه صرف گردد.

حذف ردیف اعتبارات مختص به برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان در لایحه بودجه سال

- منابع اختصاص یافته به ردیف‌های متفرقه، از جمله ردیف‌های مرتبط با بخش مسکن و شهرسازی و مدیریت شهری وظایفی را هدف قرار داده است که جزیی از تکالیف قانونی این بخش و دولت می‌باشد، اما متأسفانه اعتبار ردیف‌های مذکور تحت هیچ‌گونه برنامه و یا معیار قابل اتکایی، هزینه نمی‌شود، به عبارت دیگر این‌گونه اعتبارات در اختیار دولت قرار دارد و براساس نگرش‌ها و سلیق خاص هزینه می‌شوند. از این رو ضروری است تا اعتبارات مذکور تحت ضوابط و ذیل برنامه‌های مشخص و قابل اتکایی، اصلاح و هزینه گردد.

- آنچه مورد تأکید است توجه بیشتر به ضرورت نوسازی بافت‌های فرسوده (منطبق بر طرح‌های جامع شهرسازی مدرن)، ضرورت تبعیت و مدیریت قیمت بازار مسکن کشور براساس شاخص‌های موفق جهانی، تدقیق بودجه وزارت راه و شهرسازی در راستای سطح اجرای تکالیف قانونی، ضرورت تقویت منابع سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها (از بابت افزایش اعتبارات توسعه روستایی)، تفکیک رئوس برنامه‌ای روستایی از شهری (به جهت پرهیز از استمرار کم توجهی به نیازهای روستایی و به تبع آن افزایش پدیده مهاجرت)، تقویت برنامه‌های توسعه حمل و نقل عمومی، ارتقای منابع اعتباری کالبدی به تفکیک شهری و روستایی و الگو بودن ملاک‌های بین‌المللی، توجه به وجود ظرفیت‌های ساخت حداکثر مسکن در بافت‌های فرسوده با رعایت معیارهای شهرسازی مدرن، از دیگر مواردی است که پیشنهاد تقویت اعتبارات آن را توجیه می‌کند.

(میلیون ریال)

جدول ۲. برآورد اعتبارات دستگاه اجرایی ملی برحسب برنامه و فعالیت در سال ۱۳۹۴

طبقه بندی	شماره دستگاه برنامه	دستگاه - برنامه	از محل منابع عمومی	از محل منابع اختصاصی	جمع کل	جمع تملک دارایی های سرمایه ای	جمع کل	مصوب سال ۱۳۹۳	درصد تغییرات لایحه بودجه ۱۳۹۴ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۳
	۱	وزارت راه و شهرسازی	۷۱۵,۱۵۵	۵۵۹,۰۰۰	۱,۲۷۴,۱۵۵	۶۲,۰۰۴,۳۱۰	۶۳,۲۷۸,۴۶۵	۴۶,۵۰۳,۹۸۳	۳۶
	۱۰۴۰۵	برنامه تدوین ضوابط و معیارهای فنی	۲,۴۰۰	.	۲,۴۰۰	.	۲,۴۰۰	۲,۱۰۰	۱۴
	۴۰۷۰۲	برنامه حمل و نقل جاده ای	.	.	.	۹,۵۰۱,۳۰۴	۹,۵۰۱,۳۰۴	۶,۵۷۶,۷۴۱	۴۴
	۴۰۷۰۳	برنامه حمل و نقل هوایی	.	.	.	۷۷۰,۴۴۰	۷۷۰,۴۴۰	۵۰۸,۸۳۳	۵۱
	۴۰۷۰۵	برنامه پژوهش های کاربردی	.	.	.	۱۳,۰۰۰	۱۳,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۳۰
	۴۰۷۰۸	برنامه حمل و نقل جاده ای، ریلی، هوایی و دریایی	۲۲۹,۰۰۰	.	۲۲۹,۰۰۰	.	۲۲۹,۰۰۰	.	-
	۴۰۷۰۹	برنامه راهبری توسعه حمل و نقل جاده ای	.	.	.	۲۰,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۹۳,۶۳۱	۷۹-
	۴۰۷۱۷	برنامه توسعه و نگهداری حمل و نقل جاده ای	۳۶,۰۰۰	.	۳۶,۰۰۰	.	۳۶,۰۰۰	.	-
	۴۰۸۲۲	برنامه فناوری اطلاعات و توسعه دولت الکترونیک	۱۰,۰۰۰	.	۱۰,۰۰۰	.	۱۰,۰۰۰	.	-
	۴۰۹۲۳	برنامه امور اراضی	۹,۰۰۰	.	۹,۰۰۰	.	۹,۰۰۰	۸,۰۰۰	۱۳
	۴۰۹۲۴	برنامه امور مسکن	۱۴,۰۰۰	.	۱۴,۰۰۰	.	۱۴,۰۰۰	۹,۰۰۰	۵۶
	۴۰۹۲۶	برنامه ترویج مقررات ملی و قواعد فنی مسکن و ساختمان	۱۲,۰۰۰	.	۱۲,۰۰۰	.	۱۲,۰۰۰	۸,۰۰۰	۵۰
	۴۰۹۲۸	برنامه راهبری توسعه ساختمان های دولتی و عمومی	۷,۶۰۰	.	۷,۶۰۰	.	۷,۶۰۰	۶,۴۰۰	۱۹
	۴۰۹۲۹	برنامه امور دبیرخانه شورای عالی شهرسازی و معماری	۸۶,۰۰۰	.	۸۶,۰۰۰	.	۸۶,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۸
	۴۰۹۳۰	برنامه راهبری ساماندهی بافت های مسئله دار و غیررسمی	۲۴,۰۰۰	.	۲۴,۰۰۰	.	۲۴,۰۰۰	۲۰,۰۰۰	۲۰
	۴۰۹۳۱	برنامه تدوین ضوابط و معیارهای معماری و شهرسازی	۱۵,۰۰۰	.	۱۵,۰۰۰	.	۱۵,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۲۵
	۴۰۹۳۳	برنامه طرح های کالبدی شهری	۱۵,۰۰۰	.	۱۵,۰۰۰	.	۱۵,۰۰۰	۱۲,۰۰۰	۲۵
	۴۰۹۳۶	برنامه کمک به سازمان های نظام مهندسی	۱۲,۰۰۰	.	۱۲,۰۰۰	.	۱۲,۰۰۰	۹,۹۲۰	۲۱
	۲	مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی	۱۴۲,۰۰۰	۵۴۷,۰۰۰	۶۸۹,۰۰۰	۱۰۰,۵۰۰	۷۸۹,۵۰۰	۲۵۴,۰۰۰	۲۱۱
	۱۰۵۱۴	برنامه حمایت از تحقیق و توسعه تجاری و صنعتی	۱۵,۳۳۵	۴۰,۰۰۰	۵۵,۳۳۵	.	۵۵,۳۳۵	۲,۱۰۰	۱,۶۸۵
	۳۰۱۱۱	برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه ای	۱,۰۰۰	۴,۰۰۰	۵,۰۰۰	.	۵,۰۰۰	.	-
	۳۰۱۲۳	برنامه ارتقای کیفیت فعالیت های آموزشی و کمک آموزشی	.	۲۹,۲۵۵	۲۹,۲۵۵	.	۲۹,۲۵۵	۸,۰۰۰	۲۶۶
	۴۰۹۰۸	برنامه مقاوم سازی ساختمان ها و ابنیه فنی	۵,۷۸۵	۳۳,۷۰۰	۳۹,۴۸۵	.	۳۹,۴۸۵	۸,۶۵۰	۳۵۶
	۴۰۹۱۰	برنامه پژوهش های کاربردی	۵۹,۲۳۰	۳۲۹,۱۹۵	۳۸۸,۴۲۵	.	۳۸۸,۴۲۵	۱۳۵,۰۲۸	۱۸۸

طبقه‌بندی	شماره دستگاه برنامه	دستگاه - برنامه	از محل منابع عمومی	از محل منابع اختصاصی	جمع کل	جمع تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	مصوب سال ۱۳۹۳	درصد تغییرات لایحه بودجه ۱۳۹۴ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۳
	۴۰۹۱۳	برنامه تدوین و ترویج مقررات حمل‌ونقل، ساختمان و مسکن	۱۵,۱۳۰	۲۸,۸۰۰	۴۳,۹۳۰	.	۴۳,۹۳۰	۸,۰۰۰	۴۴۹
	۴۰۹۱۴	برنامه توسعه بانک‌های اطلاعاتی و فناوری	۱۰,۲۲۰	۲۴,۷۰۰	۳۴,۹۲۰	.	۳۴,۹۲۰	۱۵,۲۶۲	۱۲۹
	۴۰۹۱۵	برنامه صدور گواهینامه فنی مصالح و اجزای ساختمان و مسکن و ابنیه فنی	۱۱,۶۰۰	۱۸,۷۵۰	۳۰,۳۵۰	.	۳۰,۳۵۰	۱۱,۷۱۰	۱۵۹
	۴۰۹۲۰	برنامه توسعه شبکه شتاب‌نگاری کشور	۸,۷۰۰	۳,۶۰۰	۱۲,۳۰۰	.	۱۲,۳۰۰	۶,۵۰۰	۸۹
	۴۰۹۳۸	برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات	.	.	.	۹۸,۳۰۰	۹۸,۳۰۰	۵۲,۰۰۰	۸۹
	۴۰۹۴۵	برنامه کاهش خطرپذیری لرزه کشور	۱۵,۰۰۰	۳۵,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	.	۵۰,۰۰۰	.	-
۱۵۳۰۰۰	۳	وزارت راه و شهرسازی - اجرای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان	۶,۱۷۴	.	۶,۱۷۴	.	۶,۱۷۴	۶,۱۷۴	.
	۴۰۹۳۶	برنامه کمک به سازمان‌های نظام مهندسی	۶,۱۷۴	.	۶,۱۷۴	.	۶,۱۷۴	۶,۱۷۴	.
۱۵۳۰۰۰	۴	وزارت راه و شهرسازی - دبیرخانه شورای عالی شهرسازی	.	.	.	۱۴۲,۷۰۰	۱۴۲,۷۰۰	۱۱۲,۹۰۰	۲۶
	۴۰۹۰۷	برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی	.	.	.	۱۳۰,۲۰۰	۱۳۰,۲۰۰	۱۰۲,۹۰۰	۲۷
	۴۰۹۴۱	برنامه مطالعه و تدوین ضوابط و مقررات	.	.	.	۱۲,۵۰۰	۱۲,۵۰۰	۱۰,۰۰۰	۲۵
۱۵۳۰۰۰	۵	وزارت راه و شهرسازی - کمک‌های اعتباری برای تأمین مسکن	۳۰,۴۸۱	.	۳۰,۴۸۱	.	۳۰,۴۸۱	۳۰,۴۸۱	.
	۴۰۹۰۶	برنامه امور مسکن	۳۰,۴۸۱	.	۳۰,۴۸۱	.	۳۰,۴۸۱	۳۰,۴۸۱	.
۱۵۳۰۰۰	۶	مرکز آموزش هوانوردی و فرودگاهی کشور	۵۶,۵۰۰	۱۲,۰۰۰	۶۸,۵۰۰	۱۹,۰۴۰	۸۷,۵۴۰	۷۳,۰۰۰	۲۰
	۳۰۱۰۶	برنامه آموزش کردانی	۱۲,۰۰۰	۴,۸۰۰	۱۶,۸۰۰	.	۱۶,۸۰۰	۳۶,۴۰۰	- ۵۴
	۳۰۱۰۷	برنامه آموزش کارشناسی	۳۲,۵۰۰	۷,۲۰۰	۳۹,۷۰۰	.	۳۹,۷۰۰	۱۵,۶۰۰	۱۵۴
	۳۰۱۴۶	برنامه فضاهای آموزشی و کمک آموزشی	.	.	.	۱۹,۰۴۰	۱۹,۰۴۰	۱۶,۰۰۰	۱۹
	۳۰۱۶۴	برنامه یارانه غذای دانشجویان	۱۲,۰۰۰	.	۱۲,۰۰۰	.	۱۲,۰۰۰	۵,۰۰۰	۱۴۰
۱۵۳۰۰۰	۷	شرکت سهامی راه آهن جمهوری اسلامی ایران	.	.	.	۶,۸۱۷,۰۰۰	۶,۸۱۷,۰۰۰	۵,۳۷۴,۵۰۵	۲۷
	۴۰۷۰۱	برنامه حمل‌ونقل و راه‌آهن	.	.	.	۶,۸۰۲,۰۰۰	۶,۸۰۲,۰۰۰	۵,۳۶۹,۵۰۵	۲۷

طبقه بندی	شماره دستگاه برنامه	دستگاه - برنامه	از محل منابع عمومی	از محل منابع اختصاصی	جمع کل	جمع تملک دارایی های سرمایه ای	جمع کل	مصوب سال ۱۳۹۳	درصد تغییرات لایحه بودجه ۱۳۹۴ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۳
	۴۰۷۱۶	برنامه مقاوم سازی ساختمان ها	.	.	.	۱۵,۰۰۰	۱۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	۲۰۰
۱۵۳۰۰۰	۸	شرکت مادر تخصصی ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور	.	.	.	۲۷,۲۷۱,۸۳۸	۲۷,۲۷۱,۸۳۸	۱۹,۸۷۲,۴۱۲	۳۷
	۴۰۷۰۱	برنامه حمل و نقل راه آهن	.	.	.	۱۲,۳۸۴,۴۷۳	۱۲,۳۸۴,۴۷۳	۹,۳۸۴,۵۱۹	+۳۲
	۴۰۷۰۲	برنامه حمل و نقل جاده ای	.	.	.	۱۴,۸۸۷,۳۶۵	۱۴,۸۸۷,۳۶۵	۱۰,۴۸۷,۸۹۳	+۴۲
۱۵۳۰۰۰	۹	سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای	.	.	.	۱۰,۹۳۳,۹۳۳	۱۰,۹۳۳,۹۳۳	۸,۵۰۴,۰۹۷	+۲۹
	۴۰۷۰۲	برنامه حمل و نقل جاده ای	.	.	.	۱۰,۹۳۳,۹۳۳	۱۰,۹۳۳,۹۳۳	۸,۵۰۴,۰۹۷	+۲۹
۱۵۳۰۰۰	۱۰	شرکت سهامی عمران شهرهای جدید، مادر تخصصی	.	.	.	۱,۲۱۹,۰۰۰	۱,۲۱۹,۰۰۰	۸۷۰,۰۰۰	+۴۰
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۱,۲۱۹,۰۰۰	۱,۲۱۹,۰۰۰	۸۷۰,۰۰۰	+۴۰
۱۵۳۰۰۰	۱۱	شرکت مادر تخصصی عمران و بهسازی شهری ایران	.	.	.	۸۵۰,۰۰۰	۸۵۰,۰۰۰	۷۴۵,۹۰۰	+۱۴
	۴۰۹۰۷	برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی	.	.	.	۸۵۰,۰۰۰	۸۵۰,۰۰۰	۷۴۵,۹۰۰	+۱۴
۱۵۳۰۰۰	۱۲	سازمان مجری ساختمان ها و تأسیسات دولتی و عمومی، شرکت مادر تخصصی	.	.	.	۴,۳۴۵,۴۵۵	۴,۳۴۵,۴۵۵	۳,۱۸۸,۸۰۹	+۳۶
	۱۰۲۲۴	برنامه ساختمان ها و تجهیزات	.	.	.	۶۸,۰۰۱	۶۸,۰۰۱	۳۴,۰۰۱	
	۱۰۳۰۲	برنامه اقدامات امور تأمینی و تربیتی	.	.	.	۹۶,۰۰۴	۹۶,۰۰۴	۲۵۵,۶۷۰	-۶۲
	۳۰۲۱۴	برنامه احداث، تأمین، نگهداری و اداره اماکن و فضاهای فرهنگی	.	.	.	۳۱۳,۸۹۷	۳۱۳,۸۹۷	۲۴۰,۶۱۸	۳۰
	۳۰۳۰۳	برنامه خدمات درمانی	.	.	.	۳,۴۹۳,۳۸۷	۳,۴۹۳,۳۸۷	۲,۴۲۲,۸۶۰	۴۴
۱۵۳۰۰۰	۱۳	سازمان بنادر و دریانوردی	.	.	.	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	.
	۴۰۷۰۴	برنامه حمل و نقل دریایی	.	.	.	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	.
۱۴۸۵۰۰		سازمان هواپیمایی کشوری	۱۸۶,۵۰۰	.	۱۸۶,۵۰۰	۳۳۰,۰۰۰	۳۳۰,۰۰۰	۴۷۵,۰۰۰	۹
۱۳۳۷۰۰	۱	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی	.	.	.	۲,۱۳۶,۴۰۰	۲,۱۳۶,۴۰۰	۱,۸۴۰,۰۰۰	۱۶
	۳۰۴۱۳	برنامه حمایت از تأمین مسکن محرومین و گروه های کم درآمد	.	.	.	۲۳,۴۰۰	۲۳,۴۰۰	۲۰,۰۰۰	۱۷

طبقه‌بندی	شماره دستگاه برنامه	دستگاه - برنامه	از محل منابع عمومی	از محل منابع اختصاصی	جمع کل	جمع تملک دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع کل	مصوب سال ۱۳۹۳	درصد تغییرات لایحه بودجه ۱۳۹۴ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۳
	۴۰۹۰۶	برنامه مسکن	۰	۰	۰	۱۹۳,۰۰۰	۱۹۳,۰۰۰	۱۴۰,۰۰۰	۳۸
	۴۰۹۰۷	برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی	۰	۰	۰	۱,۹۲۰,۰۰۰	۱,۹۲۰,۰۰۰	۱,۶۸۰,۰۰۰	۱۴
	۲	بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - پژوهشکده سوانح طبیعی	۰	۰	۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۰
۱۰۵۰۰۰	۴	شورای عالی استان‌ها(کمک)	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۰
	۱۰۲۱۲	برنامه هماهنگی فعالیت‌های اجتماعی	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۰
۱۰۵۶۰۰	۱	سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور	۱۵۰,۰۰۰	۰	۱۵۰,۰۰۰	۱,۶۵۴,۴۰۰	۱,۸۰۴,۴۰۰	۱,۳۸۸,۵۰۰	۳۰
	۱۰۴۱۱	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۶,۰۳۸	۰	۱۶,۰۳۸	۰	۱۶,۰۳۸	۳۱,۱۴۷	- ۴۹
	۳۰۱۱۱	برنامه آموزش غیررسمی فنی و حرفه‌ای	۱۶,۵۵۳	۰	۱۶,۵۵۳	۰	۱۶,۵۵۳	۲۷,۶۲۰	- ۴۰
	۴۰۹۰۲	برنامه آب شهری و روستایی	۰	۰	۰	۳۴,۵۰۰	۳۴,۵۰۰	۳۰,۰۰۰	۱۵
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل‌ونقل شهری و روستایی	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	۵,۰۰۰	۰
	۴۰۹۰۴	برنامه خدمات شهری و روستایی	۴۹,۰۰۰	۰	۴۹,۰۰۰	۰	۴۹,۰۰۰	۱,۲۱۲,۰۰۰	- ۹۶
	۴۰۹۰۷	برنامه ساماندهی کالبدی شهری و روستایی	۴۲,۹۵۰	۰	۴۲,۹۵۰	۰	۴۲,۹۵۰	۴۲,۹۵۰	۰
	۴۰۹۳۰	برنامه راهبری ساماندهی بافت‌های مسئله‌دار و غیررسمی	۵,۶۴۳	۰	۵,۶۴۳	۰	۵,۶۴۳	۴,۳۸۵	۲۹
	۴۰۹۳۵	برنامه راهبری طرح‌های مدیریت شهری و روستایی	۱۴,۸۱۶	۰	۱۴,۸۱۶	۰	۱۴,۸۱۶	۱۴,۸۱۶	۰
	۱۰۴۲۲	برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات	۰	۰	۰	۹۰۰	۹۰۰	۲۶۰,۴۰۱	- ۹۹/۷
۱۰۵۰۰۰	۲	شورای عالی استان‌ها (کمک)	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۰
	۱۰۲۱۲	برنامه هماهنگی فعالیت‌های اجتماعی	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۰	۸۰,۰۰۰	۸۰,۰۰۰	۰
۱۰۵۰۰۰	۸	شهرداری تهران	۰	۰	۰	۳,۲۶۱,۰۰۰	۳,۲۶۱,۰۰۰	۲,۷۶۷,۰۰۰	۱۸
	۴۰۷۰۱	برنامه حمل‌ونقل راه‌آهن	۰	۰	۰	۲۶۶,۰۰۰	۲۶۶,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۳۳
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل‌ونقل شهری و روستایی	۰	۰	۰	۲,۹۹۵,۰۰۰	۲,۹۹۵,۰۰۰	۲,۵۶۷,۰۰۰	۱۷
۱۰۵۰۰۰	۹	شهرداری کرج	۰	۰	۰	۹۶۰,۰۰۰	۹۶۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۲۰
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل‌ونقل شهری و روستایی	۰	۰	۰	۹۶۰,۰۰۰	۹۶۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۲۰
۱۰۵۰۰۰	۱۰	شهرداری مشهد	۰	۰	۰	۱,۱۹۴,۰۳۳	۱,۱۹۴,۰۳۳	۹۸۰,۰۰۰	۲۲

طبقه بندی	شماره دستگاه برنامه	دستگاه - برنامه	از محل منابع عمومی	از محل منابع اختصاصی	جمع کل	جمع تملک دارایی های سرمایه ای	جمع کل	مصوب سال ۱۳۹۳	درصد تغییرات لایحه بودجه ۱۳۹۴ نسبت به مصوب سال ۱۳۹۳
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۱,۱۹۴,۰۳۳	۱,۱۹۴,۰۳۳	۹۸۰,۰۰۰	۲۲
۱۰۵۰۰۰	۱۱	شهرداری اصفهان	.	.	.	۱,۱۱۰,۰۰۰	۱,۱۱۰,۰۰۰	۹۳۰,۰۰۰	۱۹/۳
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۱,۱۱۰,۰۰۰	۱,۱۱۰,۰۰۰	۹۳۰,۰۰۰	۱۹/۳
۱۰۵۰۰۰	۱۲	شهرداری شیراز	.	.	.	۱,۱۱۰,۰۰۰	۱,۱۱۰,۰۰۰	۸۸۰,۰۰۰	۲۵
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۱,۱۰۰,۰۰۰	۱,۱۰۰,۰۰۰	۸۸۰,۰۰۰	۲۵
۱۰۵۰۰۰	۱۳	شهرداری تبریز	.	.	.	۱,۱۲۱,۷۶۹	۱,۱۲۱,۷۶۹	۹۳۰,۰۰۰	۲۱
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۱,۱۲۱,۷۶۹	۱,۱۲۱,۷۶۹	۹۳۰,۰۰۰	۲۱
۱۰۵۰۰۰	۱۴	شهرداری اهواز	.	.	.	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۸۱۰,۰۰۰	۲۳
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۸۱۰,۰۰۰	۲۳
۱۰۵۰۰۰	۱۵	شهرداری قم	.	.	.	۶۸۲,۰۰۰	۶۸۲,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰	۲۴
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۶۸۲,۰۰۰	۶۸۲,۰۰۰	۵۵۰,۰۰۰	۲۴
۱۰۵۰۰۰	۱۶	شهرداری کرمانشاه	.	.	.	۴۲۵,۲۴۴	۴۲۵,۲۴۴	۳۲۰,۰۰۰	۳۳
	۴۰۹۰۳	برنامه حمل و نقل شهری و روستایی	.	.	.	۴۲۵,۲۴۴	۴۲۵,۲۴۴	۳۲۰,۰۰۰	۳۳

مأخذ: لایحه بوجه سال ۱۳۹۴ و قانون بودجه سال ۱۳۹۳.

۳. ردیف‌های متفرقه

تعیین بودجه و طبقه‌بندی آن بر مبنای جایگاه و مسئولیت محاسباتی دستگاه اجرایی، تعیین‌کننده روابط دستگاه اجرایی با خزانه‌داری می‌باشد و به اطلاعات مالی - اداری و نیز ماهیت هزینه‌ها و مسئولیت‌های سازمان‌های اجرایی در چارچوب یک طبقه‌بندی سازمانی و برنامه‌ای و فصول هزینه رابطه معناداری می‌بخشد. حال اگر دستگاه اجرایی مشخص نباشد و اعتبار تحت طبقه‌بندی فصل - برنامه‌ای قرار نگیرد، این اعتبارات در قالب ردیف‌های متفرقه پیش‌بینی و تصویب می‌شوند. علاوه بر آن، اعتباراتی برای سود کارمزد و تعهدات دولت پیش‌بینی می‌شود که این اعتبارات در قالب بخش‌های ششم و هفتم اعتبارات آرایش می‌یابند که در ادبیات بودجه‌ای به اعتبارات آرایش یافته در قالب «ردیف - دستگاه»، «ردیف متفرقه» ردیف‌های بخش‌های ششم و هفتم «ردیف‌های اعتباری» می‌گویند. ردیف‌های اعتباری براساس قواعد مشخصی یک شماره طبقه‌بندی شش رقمی دارند که قابلیت شناسایی دستگاه را تا حدودی فراهم می‌کند.

ایجاد ردیف‌های متفرقه به معنای تعیین اعتبار، بدون دستگاه اجرایی مسئول (پاسخگو نبودن دستگاه متولی در قبال تکالیف موضوعه) و بدون طبقه‌بندی و برنامه است؛ از این منظر آن دسته از اعتبارات ردیف‌های متفرقه که قابلیت قرار گرفتن ذیل برنامه و دستگاه مشخص را دارند، باید از جداول مربوطه استخراج و تحت برنامه و دستگاه اجرایی ذیربط الحاق گردند. از سوی دیگر منابع اعتباری باید بر اساس برنامه‌ای خاص صورت پذیرد که داشتن اهداف کمی یکی از ضروریات آن برنامه خواهد بود. با مروری بر جدول ۹ لایحه که برآورد ردیف‌های متفرقه را دربردارد، می‌توان چنین برداشت کرد که اعتبارات موضوعه می‌تواند همراه با توزیع مناسب‌تر تحت برنامه و دستگاه‌های موضوعه از جمله وزارت کشور، وزارت راه و شهرسازی، وزارت اقتصاد و امور دارایی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و ... قرار گیرد. که این مسئله چندین سال است که مورد اشاره کارشناسی قرار گرفته است. برای مثال می‌توان اعتبارات مندرج در طبقه‌بندی‌های متفرقه شامل طبقه‌بندی‌های ۱۰ از اعتبارات قسمت یارانه‌ها و ۷۶ از اعتبارات قسمت ردیف‌های موردی (موقت)) را به ذیل برنامه و دستگاه بنیاد مسکن انقلاب اسلامی انتقال داد.

در برخی از ردیف‌ها حجم وسیعی از موضوعات اجرایی در قالب یک ردیف گنجانده شده است و مشخص نیست که برای هر موضوع، چه مقدار اعتبار در نظر گرفته شده است و نتیجه آن چه خواهد بود و اساساً متولی انجام آن مأموریت چه دستگاهی است؟

جدول ۹ (لایحه). برآورد اعتبارات ردیف‌های متفرقه در سال ۱۳۹۴

(ارقام به میلیون ریال)

طبقه بندی شماره	عنوان	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	مصوب ۱۳۹۳	درصد تغییرات نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۳
	جمع کل اعتبارات ردیف‌های متفرقه	۲۶۰,۷۰۷,۴۵۲	۱۷۵,۳۸۵,۱۹۲	۴۳۶,۰۹۲,۶۴۴	۴۵۹,۴۲۶,۹۱۸	-۵
۵۲۰۰۰۰	اعتبارات یارانه‌ها	۱۳۰,۶۳۰,۰۰۰	۶,۲۰۰,۰۰۰	۱۳۶,۸۳۰,۰۰۰	۱۸۸,۷۳۰,۰۰۰	-۲۷
۷	طرح‌های توسعه و حمایت‌های مالی و بهبود حمل‌ونقل عمومی شهرها	۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	-۴۴
۸	تخفیف عوارض پروانه، حمایت‌های مالی و تراکم و ایجاد تاسیسات عمومی مسکن مهر	۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۰
۹	زیرساخت مسکن مهر (سهم دولت)	۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۰
۱۰	یارانه سود تسهیلات مسکن روستایی	۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰	۰
۱۳	یارانه بلیت حمل‌ونقل همگانی و یارانه بلیط مترو تهران و قطار شهری سایر شهرها (۱۷۰۰ میلیارد ریال یارانه بلیت حمل‌ونقل همگانی، ۷۵۰ میلیارد ریال یارانه بلیط متروی تهران و قطار سایر شهرها براساس جابجایی مسافر و تعداد ناوگان ۱)	۲,۴۵۰,۰۰۰	۰	۲,۴۵۰,۰۰۰	۲,۴۵۰,۰۰۰	۰
۱۴	یارانه سود تسهیلات مسکن مهر	۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۰
۱۸	اعتبارات موضوع هزینه‌های صدور پروانه‌های ساختمانی، عوارض شهرداری، هزینه‌های انشعاب آب و فاضلاب و برق و گاز	۵۰,۰۰۰	۰	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۰
۵۳۰۰۰۰	اعتبارات متمرکز درآمد - هزینه	۱۰۳,۰۲۸,۵۰۱	۱۲۸,۴۷۹,۵۰۰	۲۳۱,۵۰۸,۰۰۱	۱۹۷,۱۶۶,۷۱۵	۱۷
۱۲	وزارت راه و شهرسازی - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی - حساب ۱۰۰ حضرت امام خمینی(ره) - تأمین مسکن محرومین سراسر کشور	۴۰۰,۰۰۰	۰	۴۰۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	۱۴
۱۴	سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای - اجرای قانون ایمنی راه‌ها و راه‌آهن و اجرای بند «۵» ماده (۱۸) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت	۰	۹۰,۰۰۰	۹۰,۰۰۰	۹۶,۰۰۰	-۶
۱۹	سازمان هواپیمایی کشوری - هزینه‌های نگهداری و تعمیرات هواپیماهای آزمایش استاندارد پرواز و بالا بردن ضریب ایمنی پرواز	۱۰۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰	۰
۳۴	حقوق و عوارض گمرکی واردات واگن و تجهیزات شرکت‌های قطار شهری (جمعی - خرجی)	۴۵۰,۰۰۰	۰	۴۵۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	۰
۳۸	اعتبارات موضوع واگذاری زمین و تاسیسات پادگان‌ها	۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۰
۴۳	اعتبار موضوع آیین‌نامه اجرایی ماده (۸) قانون ساماندهی و حمایت مالی از تولید و عرضه مسکن	۱۶۰,۰۰۰	۶۴۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۸۰۰,۰۰۰	۰

طبقه بندی شماره	عنوان	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	مصوب ۱۳۹۳	درصد تغییرات نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۳
	جمع کل اعتبارات ردیف‌های متفرقه	۲۶۰,۷۰۷,۴۵۲	۱۷۵,۳۸۵,۱۹۲	۴۳۶,۰۹۲,۶۴۴	۴۵۹,۴۲۶,۹۱۸	-۵
۴۶	اعتبار موضوع ماده (۳۷) قانون مالیات بر ارزش افزوده	۲۹۰,۰۰۰	.	۲۹۰,۰۰۰	۲۹۰,۰۰۰	.
۶۳	اعتبارات موضوع اجاره ساختمان‌ها و اراضی دولتی (از جمله امکانات، اماکن و فضاهای آموزشی، فرهنگی، هنری و ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی)	۹۵۵,۰۰۰	.	۹۵۵,۰۰۰	۳۵۶,۱۰۰	۱۶۸
۶۶	سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای - اعتبارات موضوع ماده (۲۳) قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و جرائم رانندگی		۵,۲۸۰,۰۰۰	۵,۲۸۰,۰۰۰	۳,۸۸۸,۰۰۰	۳۶
۶۷	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور - اعتبارات موضوع ماده (۲۳) قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و جرائم رانندگی		۷,۹۲۰,۰۰۰	۷,۹۲۰,۰۰۰	۵,۸۳۲,۰۰۰	۳۶
۶۸	نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران - اعتبارات موضوع ماده (۲۳) قانون نحوه رسیدگی به تخلفات و جرائم رانندگی	۲,۹۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۴,۴۰۰,۰۰۰	۳,۲۴۰,۰۰۰	۳۶
۷۲	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور - اعتبار موضوع ماده (۲۱) قانون مدیریت پسماند	۱۸,۰۰۰	.	۱۸,۰۰۰	۱۸,۰۰۰	.
۸۹	سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای - موضوع اخذ عوارض وسائط نقلیه وارداتی جهت نگهداری و ایمن‌سازی راه‌های شریانی کشور	.	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	.
۹۸	سازمان هواشناسی کشور - ارائه خدمات فنی و فعالیت‌های تخصصی هواشناسی	۲۳,۵۰۰	۴۳,۵۰۰	۶۷,۰۰۰	۱۰,۰۰۰	۳۷۰
۱۰۵	توسعه و نوسازی و تکمیل طرح‌های شبکه ریلی مشروط به وصول درآمد حقوق ورودی - تخصیص در مقاطع ۳ ماهه	.	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	.
۱۳۲	نهاد ریاست‌جمهوری - از رده خارج کردن خودروهای فرسوده و کمک به توسعه و نوسازی ناوگان حمل‌ونقل عمومی	.	۴۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰		
۵۴۰۰۰۰	اعتبارات نهادهای خاص	۴,۲۷۵,۲۵۰	۴,۴۸۵,۰۰۰	۸,۷۶۰,۲۵۰	۸,۸۸۰,۰۰۰	-۱
۲	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور - <u>پرداخت به شهرداری‌ها</u> - موضوع تبصره «۳» ماده (۴۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده	۱,۵۰۰,۰۰۰	۲,۷۰۰,۰۰۰	۴,۲۰۰,۰۰۰	۴,۲۰۰,۰۰۰	.
۵	سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور - <u>پرداخت به دهیاری‌ها</u> - موضوع تبصره «۳» ماده (۴۱) قانون مالیات بر ارزش افزوده	۴۸۰,۰۰۰	۱,۲۸۰,۰۰۰	۱,۷۶۰,۰۰۰	۱,۷۶۰,۰۰۰	.
۵۵۰۰۰۰	اعتبارات ردیف‌های موردی (موقت)	۱۸,۲۵۸,۰۰۱	۲۴,۹۲۰,۶۹۲	۴۳,۱۷۸,۶۹۳	۴۴,۳۹۹,۵۰۳	-۳
۳	سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور X زمینه‌سازی جهت تحرک بخشیدن به اقتصاد مناطق کمتر توسعه یافته و حاشیه‌ای و تقویت پیوند با اقتصاد ملی - توازن	.	۱,۵۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	-۲۵

طبقه بندی شماره	عنوان	هزینه‌ای	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای	جمع	مصوب ۱۳۹۳	درصد تغییرات نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۳
	جمع کل اعتبارات ردیف‌های متفرقه	۲۶۰,۷۰۷,۴۵۲	۱۷۵,۳۸۵,۱۹۲	۴۳۶,۰۹۲,۶۴۴	۴۵۹,۴۲۶,۹۱۸	-۵
	منطقه‌ای (زیرساخت‌ها) و (کمک‌های فنی و اعتباری)					
۲۱	کمک به ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها از جاسک تا گواتر (سواحل جنوب - مصوبات سفر مقام معظم رهبری)	.	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰	.
۴۹	معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور-کمک به توسعه زیربنای روستایی، تکمیل مجتمع‌های آبرسانی و زیرساخت‌های نواحی صنعتی و کمک‌های فنی و اعتباری به توسعه اشتغال روستایی	.	۲,۵۰۰,۰۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱,۵۰۰,۰۰۰	۶۷
۷۲	توسعه و عمران شهر خرمشهر	.	۵۰۰,۰۰۰	۵۰۰,۰۰۰		-
۷۶	وزارت راه و شهرسازی - بنیاد مسکن انقلاب اسلامی-کمک به حساب ۱۰۰ حضرت امام خمینی(ره)	.	۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰	۳۵۰,۰۰۰	۴۷۱
۶۰۰۰۰	سود و کارمزد وام‌های داخلی و خارجی	۳,۱۵۵,۷۰۰	.	۳,۱۵۵,۷۰۰	۷,۶۵۰,۷۰۰	-۵۹
۴	سود تضمین شده، کارمزد و هزینه‌های مربوط به وام‌های خارجی وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی و نیرو و تعهدات	۱۵۰,۰۰۰	.	۱۵۰,۰۰۰	۷۵۰,۰۰۰	-۸۰

مأخذ: لایحه بوجه سال ۱۳۹۴ و قانون بودجه سال ۱۳۹۳.

جدول ۳. پیشنهادات اصلاحی ردیف‌های لایحه بودجه ۱۳۹۳

(ارقام به میلیون ریال)

ردیف	متن پیشنهادی و اصلاحی
۱	پیشنهاد می‌شود تا اعتبارات مختص به طراحی و اجرای طرح‌های آماده‌سازی مساجد به‌طور صریح مشخص گردد.
۲	پیشنهاد می‌شود با توجه به اینکه تکالیف موضوعه با سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، سازمان هواپیمایی کشوری، شهرداری‌ها و ... صراحت کامل دارد، کلیه اعتبارات مرتبط با تشکیلات مذکور در ذیل اعتبارات متفرقه، تحت برنامه و دستگاه ذیربط درج گردد.
۳	پیشنهاد می‌شود اعتبارات راهبری برنامه و فعالیت‌های مندرج در جدول ۳ این گزارش به برنامه‌ها و فعالیت‌های توسعه‌ای همان بخش اختصاص یابد.

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور.
۳. قانون مدیریت خدمات کشوری.
۴. قانون برنامه پنجم توسعه.
۵. قانون مالیات بر ارزش افزوده.
۶. قانون ساماندهی و حمایت از تولید و عرضه مسکن.
۷. قانون مدیریت حمل و نقل و مصرف سوخت کشور.
۸. سایر قوانین و مقررات موضوعه.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۴۰۷۴

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۳۹۴ کل کشور ۲۲. بخش مسکن، شهرسازی و مدیریت شهری

نام دفتر: مطالعات زیربنایی (گروه مسکن و شهرسازی و مدیریت شهری)

تهیه و تدوین: محمدرضا فارسیان

همکار: سید مجیدهاشمی طغراجردی

ناظران علمی: محمدرضا محمدخانی، محسن صمدی

متقاضی: کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. بودجه

۲. شهرسازی

۳. شهرداری

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۱۰/۱